

УДК 355.5

М. М. Адамчук

В. Ю. Бутузов

І. С. Луговський

АНАЛІЗ ДОСВІДУ СТВОРЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ БАТАЛЬЙОННИХ ТАКТИЧНИХ ГРУП У ХОДІ ВІЙН І ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ СУЧАСНОСТІ

На основі аналізу досвіду застосування батальйонних тактичних груп у ході війн і збройних конфліктів сучасності узагальнено й систематизовано відомості про приклади створення та застосування батальйонних тактичних груп. Подано структуру батальйонної тактичної групи, яка за підтримки приданих (взаємодіючих) підрозділів забезпечує ефективне ведення високоманеврених і автономних бойових дій (виконання поставлених завдань), та наведено деякі її особливості. Уточнено перелік основних завдань для батальйонних тактичних груп у сучасних умовах. Розглянуто переваги і недоліки дій підрозділів складом батальйонних (ротних) тактичних груп під час участі в операції (бойових діях).

Ключові слова: операція, бойові дії, бойове завдання, батальйонна (ротна) тактична група, підрозділ, локальна війна, збройний конфлікт.

Постановка проблеми. Досягнення успіху і визначення цілей сторін у сучасних воєнних конфліктах з огляду на сутність і динаміку змін характеру останніх залежатиме від здатності ефективно поєднати вже існуючі, а також нові воєнні і невоєнні форми та способи застосування військ (сил). За нинішніх умов, коли бойові дії характеризуються істотною різницею воєнних потенціалів сторін-учасниць, можливість підрозділів тактичної ланки самостійно виконувати бойові завдання, діючи автономно протягом тривалого періоду часу, матиме важливе значення.

Аналіз локальних війн і збройних конфліктів початку ХХІ ст. за прикладом протидії гібридній війні проти України, а в подальшому збройного протистояння російському воєнному вторгненню, ведення бойових дій на Близькому Сході, у Кавказькому регіоні та інших збройних протистоянь, засвідчив, що їм характерні такі риси:

– широке застосування сучасних систем високоточного ураження, зразків озброєння та військової техніки як наземного, морського, так і повітряного базування у комплексі з іншими засобами повітряного нападу, усіх видів розвідки, електронно-вогневого ураження із залученням військ радіоелектронної боротьби;

© М. М. Адамчук, В. Ю. Бутузов, І. С. Луговський, 2022

– різкі зміни обстановки, зростання значення фактора раптовості та ведення противника в оману;

– функціонування єдиного інформаційного середовища і досягнення інформаційної переваги над противником;

– підвищення оперативності та якості управління внаслідок упровадження автоматизованих систем управління військами;

– одночасне і точне ураження військ та об'єктів на всю глибину театру воєнних дій (побудови бойового порядку);

– невизначеність переднього краю, тилу, флангів району (зони) бойових дій, застосування тактики охоплення (вертикальних охоплення силами тактичних повітряних десантів) та обходів, ведення глибоких рейдових дій у тилу противника, стрімкий перехід від одних видів дій до інших, своєчасний маневр ударами і вогнем;

– підвищення ролі тактичної самостійності загальновійськових підрозділів у ланці батальйон (рота).

Досвід ведення бойових дій під час збройного конфлікту у районі Нагірного Карабаху та в ході відсічі повномасштабної російської агресії проти України продемонстрував, що основними тактичними одиницями у складі ударних

угруповань були і є батальйонні (ротні) тактичні групи [БТГр (РТГр)]. Ці підрозділи не тільки виконують визначені їм у наступі та(або) обороні завдання, а й у міру просування забезпечують стабілізацію обстановки на лінії зіткнення та в районах, де бойові дії вже не ведуться, тобто виконують різні за характером завдання одним і тим же самим складом сил і засобів.

Поряд із тим, як показує практика, на створення та застосування БТГр у локальних війнах і збройних конфліктах істотно впливають: характер бойових завдань, що їх виконують із застосуванням зазначених груп; оснащення частин (підрозділів) новітнім озброєнням і військовою технікою, особливо артилерійськими системами; особливості типу місцевості району (зони) ведення воєнних дій; наявність технічних можливостей у командирів застосовувати безпілотні авіаційні комплекси [безпілотні літальні апарати (БПЛА)] для ведення розвідки противника та його об'єктів у масштабі реального часу; терміни виконання завдань і прогнозовані втрати військ сторін; наявність досвіду ведення бойових дій у військовослужбовців та їхня готовність виконувати завдання у складі БТГр (РТГр) тощо.

З урахуванням цього для визначення якісного і кількісного складу військової одиниці можуть застосовуватися різні підходи, вибір яких перш за все залежатиме від обсягу завдань, що необхідно буде виконувати.

Отже, з огляду на викладене вище, якщо зважати на те, що БТГр виконує спочатку одне завдання, а потім за характером зовсім інше, то виникає проблема прогнозу такого складу сил і засобів, яким військове формування було б здатне виконувати широкий спектр завдань протягом тривалого часу без істотної допомоги старшого начальника та зміни складу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наразі у низці наукових видань розглянуто питання за визначеною тематикою [1–6].

Так, авторами статті [1] проведено класифікацію тактичних груп, визначено перелік завдань для тактичних груп різних типів, запропоновано підходи до формування складу тактичних груп з урахуванням досвіду їх створення та бойового застосування у ході локальних війн і збройних конфліктів.

У наукових статтях [2, 3] проаналізовано досвід застосування тактичних одиниць різних видів Збройних Сил (сил безпеки і оборони держави) у складі міжвидових тактичних груп у ході війн і локальних конфліктів, визначено

фактори, що необхідно враховувати під час застосування підрозділів у складі міжвидових тактичних груп, та сформульовано вимоги, реалізація яких забезпечує можливість їх ефективних дій.

Досвід створення і застосування угруповання військ (сил) [УВ(С)] у локальних війнах і збройних конфліктах другої половини ХХ та на початку ХХІ ст. розглянуто у наукових працях [4, 5, 6]. Автори визначають фактори, наявність яких впливає на створення тактичних груп для виконання певних бойових завдань, на основі проведеного аналізу дії тактичних угруповань військ, бригадних, полкових, батальйонних та ротних тактичних груп зі складу оперативно-тактичних (оперативних) угруповань військ у ході локальних війн і збройних конфліктів. За таких умов до тактичних груп віднесено батальйонні (ротні) тактичні групи, а також оперативно-тактичні угруповання військ (у складі кількох бригад). Збірник [7] містить приклади дій військових частин (підрозділів) у збройних конфліктах другої половини ХХ та на початку ХХІ ст.

Автором статті [5] розглянуто зміни, що відбулися у тактиці дій підрозділів минулих десятиліть, проаналізовано сукупність факторів, які впливають на створення УВ(С) для проведення операцій Збройними Силами України.

Однак у наведених наукових працях недостатньо уваги приділено питанню створення і застосування батальйонних тактичних груп в умовах динамічності ведення операцій (бойових дій), зокрема, коли на підрозділи покладено виконання бойових завдань, які можуть різко змінюватися. Водночас не розкрито склад сил і засобів цих груп і не наведено прикладів тактики дій підрозділів складом БТГр.

Метою статті є проведення аналізу досвіду створення та застосування батальйонних тактичних груп для виконання різноманітних за характером бойових завдань у ході локальних війн і збройних конфліктів.

Виклад основного матеріалу. Постійний розвиток і модернізація бойової техніки й озброєння зумовили те, що підрозділи тактичної ланки набули більшої самостійності у виконанні бойових завдань.

Результати змін у засобах і способах ведення бою (виконання завдань), які вплинули на характер бойових дій у цілому, закріплено в

концепціях «повітряно-наземної операції (битви)» та «багатодоменної операції (битви)» армії США і країн Північноатлантичного альянсу. Основні принципи цих концепцій на тактичному рівні досягаються шляхом застосування загальновійськових підрозділів, зведених у БТГр (РТГр). Це пояснюється тим, що ешелонування сил і засобів під час виконання завдань військовими формуваннями бригадного або дивізійного типу зменшує нормативні показники фронту можливого наступу (оборони); ведення ж бойових дій окремими батальйонними (ротними) тактичними групами, навпаки, сприяє значному збільшенню просторових показників виконання тих самих завдань.

За відсутності чітко вираженої лінії фронту застосування мобільних і самодостатніх у вогневому відношенні підрозділів дає змогу виходити у фланги й тил противнику, здійснювати дальній вогневий вплив з різних напрямків і, таким чином, сприяє швидшому оточенню (охопленню, обходу) і знищенню його вогневих засобів та живої сили.

Цьому також сприяє те, що батальйон, який складає основу БТГр, є більш маневреним підрозділом порівняно з бригадною структурою. А якщо цю тактичну одиницю посилити вогневими засобами бригади (старшого начальника), то одержимо високомобільну ударну силу.

Структура БТГр як такої для ведення високоманеврених і швидкоплинних бойових дій (виконання поставлених завдань) зазвичай містить у своєму складі різномірні підрозділи, управління якими здійснюється через штаб батальйону. Зазначений орган управління безпосередньо отримує наказ від вищого штабу, аналізує його, оцінює обстановку та подає пропозиції командирів для прийняття рішення на виконання цього наказу.

Під батальйонною тактичною групою у цій статті слід розуміти тимчасове військове формування зі складу штатних підрозділів бригади (полку), яке може виконувати тактичні завдання як у складі угруповання військ (сил), так і самостійно, діючи на окремому напрямку. Як основа використовується база батальйону із засобами посилення приданих (підтримуючих) підрозділів, включаючи армійську і тактичну авіацію.

До основних таких завдань належать [8]:

а) в обороні:

1) утримання важливих районів, рубежів та позицій;

2) відбиття наступу противника і завдання ураження його військам, що наступають;

3) проведення обхідних, рейдових, ізоляційних, блокувальних дій;

4) охорона важливих об'єктів і комунікацій;

б) у наступі:

1) прорив оборони противника;

2) розгром (знищення) підрозділів, що обороняються;

3) захоплення важливих районів, рубежів та об'єктів;

4) захоплення плацдарму під час форсування водних перешкод;

5) переслідування противника, що відходить;

6) проведення обхідних, рейдових, штурмових, розвідувально-ударних дій;

в) під час участі у стабілізаційних діях:

1) посилення охорони або прикриття визначених ділянок державного кордону;

2) ізоляція кризового району;

3) ведення пошуково-ударних дій та протидиверсійної боротьби;

4) охорона та оборона важливих об'єктів і комунікацій;

5) підтримка безпеки на маршрутах руху;

6) виконання режимних заходів, а також надання гуманітарної допомоги населенню;

г) у специфічних діях:

1) ведення штурмових дій;

2) ведення засадних дій та ін.

Самі ж тенденції розвитку сучасних тактичних груп можна спостерігати на прикладі армії Сполучених Штатів Америки (США), яка на стадії завершення холодної війни наприкінці 80-х – на початку 90-х років минулого століття почала змінювати структуру сухопутних військ, відмовляючись від застосування великих з'єднань.

До появи бригад постійного складу на початку 2000-х років дивізія для ведення бойових дій залучала бригадні тактичні групи. Такий підхід відбився в організаційно-штатній структурі дивізії.

Якщо бригаді було поставлено якість певне завдання, то вирішували його 1-2 батальйони, посилені на час виконання цього завдання вогневими засобами бригади, тобто, по суті, це батальйонні тактичні групи.

Водночас слід зазначити, що сухопутні війська США і, як приклад, Великої Британії мають своєрідну структуру системи військового управління: командування – дивізія – батальйон (дивізіон). У цьому випадку бригадна ланка у дивізіях належить до

«ситуативної», тобто такої, яка залежить від обставин на даний момент. Кожна дивізія містить три штаби бригад (або ж двох бригад та однієї бригадної групи), але існуючі органи управління не мають жодного постійного складу. Батальйони надходять у розпорядження штабу бригади, коли необхідно виконати конкретне бойове завдання.

Масовий перехід до застосування збройними силами США (багатонаціональними коаліційними силами) тактики дій батальйонними (ротними) тактичними групами відбувся під час ведення бойових дій у регіоні Перської затоки у 1990–1991 рр. у ході військової операції під кодовою назвою «Буря в пустелі», які показали, що застосування БТГр мало високу ефективність.

До складу батальйонної тактичної групи, як правило, входили: мотопіхотний батальйон із необхідними засобами посилення, танкові роти, батарея 155-мм самохідних артилерійських установок, мінометні секції, протитанковий взвод, підрозділ протиповітряної оборони.

Такий склад сил і засобів забезпечував стійке виконання бойових завдань і залежав від бойових спроможностей БТГр, необхідних для проведення бойових операцій проти збройних сил Іраку.

Спираючись на досвід застосування БТГр армією США (багатонаціональних коаліційних сил) у районі Перської затоки, в умовах браку сил, спроможних вести бойові дії, російське командування почало формувати подібні тимчасові зведені батальйони на основі окремих полків, коли армія цілеспрямовано готувалася до Другої чеченської кампанії, інакше кажучи, «досить спонтанно» [9]. Пізніше у дивізіях і бригадах почали формувати батальйони постійної бойової готовності із засобами посилення бригад та полків, комплектуючи їх на 2/3 військовослужбовцями контрактної служби, і цей процес тривав до сьогодні.

Так, на початок повномасштабного вторгнення збройних сил Росії на територію України в лютому поточного року, за оцінками фахівців західних розвідок, поблизу державного кордону було зосереджено 63 БТГр противника. Наразі називають цифру близько 106 БТГр, які розгорнуто на східному, центральному та південному напрямках. У ході застосування цих груп оперативного успіху на окремих напрямках було досягнуто насамперед за рахунок кількісної переваги в особовому

складі, бронетехніці, артилерії та авіації. Саме завдяки поєднанню авіаційних і масованих ракетно-артилерійських ударів, використовуючи при цьому тактику «вогневого валу», російська армія досягла територіальних здобутків в Україні. В інших випадках ефективність застосування БТГр Російською Федерацією залишається вкрай низькою, що обумовлено такими причинами, як:

– значні втрати серед особового складу і техніки на початковому етапі повномасштабного вторгнення та відсутність можливості швидко поповнити підрозділи кваліфікованими, особливо офіцерськими, кадрами, а натомість комплектування їх за рахунок військовослужбовців строкової служби, мобілізованих осіб та резервистів;

– відсутність єдиного командування російськими військовими округами, що діяли на різних напрямках (унаслідок реорганізації системи управління з квітня поточного року операціями керує командувач Південного військового округу), низький рівень координації та взаємодії між ними, а також загальною між видами і родами військ;

– неспроможність вести активні бойові дії без своєчасного поповнення боєприпасів та паливно-мастильних матеріалів за обставин, коли бойові підрозділи під час виконання завдань значно відірвалися від підрозділів забезпечення, що приводило до випадків масового залишення противником цілком справної техніки на полі бою;

– слабкі знання основ орієнтування на місцевості у поєднанні із забезпеченням підрозділів застарілими топографічними картами минулого століття;

– організація зв'язку між командним складом і нижчою ланкою за допомогою рацій цивільного зразка та стільникових телефонів у зв'язку з браком захищених радіостанцій військового призначення, у тому числі фактичною відсутністю сучасних систем зв'язку;

– низький рівень взаємодії та координації зусиль сил і засобів розвідки на тактичному рівні;

– наявність у деяких підрозділах застарілих зразків озброєння та військової техніки, а також засобів індивідуального захисту;

– низький ступінь динамічного захисту броньованої техніки від ураження сучасними протитанковими засобами;

– низька насиченість підрозділів сухопутних

військ приладами нічного бачення і тепловізійними приладами, що суттєво обмежує можливість ведення бойових дій у темний час доби;

– низька якість військового екіпірування і спорядження та недостатня забезпеченість цими засобами російських солдат у порівнянні з українськими військовослужбовцями.

Усе зазначене вище сприяло тому, що російське командування у подальшому обмежило до мінімуму застосування повноцінних батальйонних тактичних груп і під час ведення наступальних дій перейшло до тактики залучення невеликих штурмових груп силою до взводу (роти), посиленних танковими підрозділами.

Водночас сучасна історія Нагірно-Карабаського конфлікту доводить, що воєнна перемога Азербайджану в збройному конфлікті була забезпечена, зокрема, завдяки зусиллям керівництва країни, яке своєчасно вжило заходів щодо поетапного реформування і нарощування бойових спроможностей своїх збройних сил шляхом формування у сухопутних військах батальйонних (ротних) тактичних груп. Зазначені підрозділи, посилені самохідною артилерією, спільно із силами спеціальних операцій виконували різні за характером завдання. Поряд із веденням наступальних дій уздовж усієї лінії збройного протистояння ці ж самі БТГр проводили стабілізаційні дії на звільнених територіях. При цьому для досягнення поставлених цілей командування збройних сил Азербайджану використовувало сучасні форми і способи дій військ (сил) та новітні засоби збройної боротьби, передусім розвідувальні, розвідувально-ударні, ударні БПЛА та баражуючі боєприпаси і високоточну зброю [10]. Крім того в основу успішної тактики дій БТГр азербайджанської армії була покладена тісна взаємодія БПЛА з артилерійськими підрозділами та авіацією в частині розвідки цілей і коригування вогню, наведення ударної авіації для знищення стаціонарних і мобільних наземних цілей. Такий зв'язок значно скоротив час прийняття рішення і забезпечив оперативну підтримку вогнем БТГр на полі бою.

Продовжуючи дослідження зазначеного напрямку, варто згадати досвід створення і застосування батальйонних тактичних груп силами оборони України. Події, що цьому

передували, відбулися навесні 2014 р., і пов'язані вони з діяльністю підтримуваних Росією незаконних збройних формувань на сході України, для припинення якої керівництвом держави було розпочато антитерористичну операцію, а пізніше її формат змінили на операцію Об'єднаних сил.

Оскільки на той час для подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності не вбачалося можливим залучити бригади Збройних Сил України та інших військових формувань у повному складі, на їх основі почали формувати батальйонні тактичні групи. Такі зведені тимчасові військові формування зарекомендували себе як ефективний інструмент виконання оперативних (тактичних) завдань у межах операції угруповання військ (сил) або самостійно. Складом БТГр видів і родів військ проводили операції:

– з прикриття ділянки державного кордону;

– з виведення підрозділів Збройних Сил та Державної прикордонної служби України, зосереджених на ділянці кордону, з-під постійного вогню російської артилерії;

– із захоплення стратегічно важливої висоти – кургану Савур-Могила [11].

Крім того, вони здійснювали рейдові, пошуково-ударні та демонстраційні дії, вели наступальні, а подекуди самостійні оборонні бої на вигідних рубежах, забезпечували стабілізацію обстановки й утримання зайнятих позицій.

Надалі, як і підрозділи Об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей, так і сили оборони держави в цілому під час повномасштабної війни Росії проти України, завдання з оборони країни виконують складом бригад, хоча їх виконання краще було б покласти на високомобільні та цілком самодостатні БТГр, особливо коли це стосується ведення маневреної оборони.

В усіх випадках застосуванню БТГр передують процес визначення їх складу з огляду на характер та обсяг основних завдань, що покладаються на них у сучасних умовах. Структурно тимчасове військове формування складатимуть основні підрозділи та підрозділи забезпечення їхніх дій. На рисунку 1 наведено варіант структури батальйонної тактичної групи загальновійськового формування для ведення бойових дій.

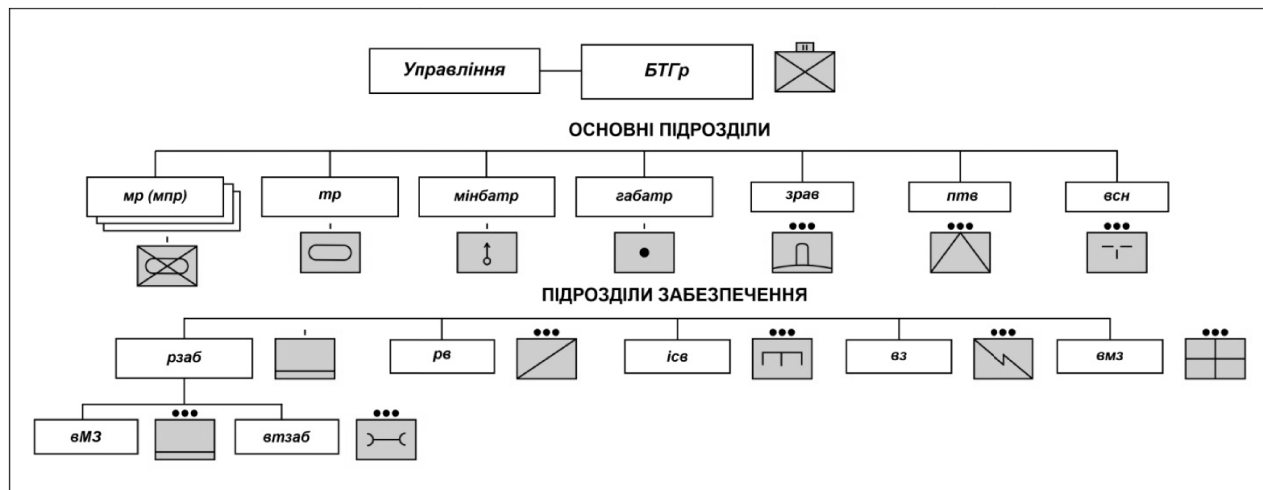

Рисунок 1 – Варіант структури батальйонної тактичної групи загальновійськового формування для ведення бойових дій

До основних підрозділів БТГр можуть входити:

- механізовані та танкові підрозділи;
- підрозділи гаубичної та протитанкової артилерії, мінометний підрозділ;
- підрозділ протиповітряної оборони та ін.

До складу підрозділів забезпечення можуть виділяти:

- підрозділи логістичного забезпечення;
- сили і засоби розвідки;
- інженерно-саперний підрозділ;
- підрозділ зв'язку;
- медичний підрозділ тощо.

Проте визначальною рисою під час формування сил і засобів БТГр залишатиметься автономність дій, тобто бути самостійними і спроможними виконувати різні за характером завдання у відриві від основних сил.

Також залежно від умов обстановки, характеру й обсягу завдань склад сил і засобів БТГр, залученої до їх виконання, може змінюватися і не включати деякі із зазначених вище підрозділів.

Висновки

Таким чином, проведений у статті аналіз набутого досвіду створення та застосування батальйонних тактичних груп вітчизняними і зарубіжними збройними силами підтверджує доцільність та результативність їхніх дій під час виконання бойових завдань у ході сучасних війн і збройних конфліктів.

Як переконує досвід, краще мати менш численні тимчасові формування, ніж великі

полки і бригади повного складу, але такі, які можуть оперативно виконати покладені на них завдання в оборонному та наступальному боях, під час участі у стабілізаційних, рейдових і специфічних діях. Переваги у діях військ силами БТГр у такому випадку будуть полягати у їх здатності: швидко адаптуватися до змін обстановки і виконувати різні за характером завдання; діяти автономно протягом тривалого періоду часу і незалежно одна від одної; завдавати ураження противнику вогнем артилерії приданих підрозділів із дальніх підступів. Натомість серед недоліків слід виділити: залежність тривалості ведення бою (виконання завдань) від наявності розвиненої мережі логістичних шляхів і можливостей БТГр своєчасно поповнювати запаси боєприпасів та інших матеріально-технічних засобів; відносно невеликий радіус їх тактичних (оперативних) дій; низьку ефективність БТГр під час ведення бойових дій у населеному пункті.

Через те, що немає якоїсь типової структури БТГр, вони можуть бути як полегшеного варіанта, так і доволі численними, за рахунок доукомплектування людськими та матеріально-технічними ресурсами приданих (підтримуючих) підрозділів, залежно від умов обстановки та характеру майбутніх завдань, що навіть за однакового обсягу останніх не гарантує формування і наповнення складу БТГр однією й тією ж самою кількістю сил і засобів.

Серед іншого, великим досвідом і складним викликом для нашої держави надалі стане залучення сил та засобів сектору безпеки і

оборони до виконання завдання з підтримання безпеки та стабільності на звільнених від окупації територіях. Формування якісного і кількісного складу залучених підрозділів здійснюватиметься під впливом різноманітних чинників.

Напрямом подальшого дослідження є визначення чинників, які впливають на раціональний склад батальйонних тактичних груп Національної гвардії України, що створюється для виконання завдань під час участі у стабілізаційних діях.

Перелік джерел посилання

1. Ярош С. П., Гузченко С. В. Класифікація тактичних груп. *Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил*. Харків : ХУПС, 2016. № 3 (48). С. 21–25.

2. Ярош С. П., Гузченко С. В. Аналіз досвіду ведення бойових дій міжвидовими тактичними групами в ході війн і локальних конфліктів. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2013. № 4 (13). С. 9–13.

3. Гузченко С. В., Телюков С. М., Ткаченко М. Д. Рекомендації щодо створення міжвидових тактичних груп. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2019. № 3 (36). С. 27–32.

4. Телелим В. М., Загорка О. М., Стрижевський В. В. Досвід створення та застосування угруповань військ (сил) у локальних війнах і збройних конфліктах другої половини ХХ та на початку ХХІ століття : монографія. Київ : НУОУ, 2012. 336 с.

5. Стрижевський В. В. Розвиток загальної тактики в локальних війнах і збройних конфліктах другої половини ХХ та на початку ХХІ століть : монографія. Київ : НАОУ, 2006. 272 с.

6. Локальні війни та збройні конфлікти другої половини ХХ століття (Історико-філософський аспект) : монографія / О. І. Гуржій та ін. Київ : Знання України, 2006. 356 с.

7. Збірник оперативних і тактичних прикладів дій військ (сил) у збройних конфліктах сучасності. Київ : ГШ ЗСУ, 2013. 135 с.

8. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина 2 (батальйон, рота). Київ, 2016. 351 с.

9. Белесков М. М. Сучасний російський спосіб ведення війни: теоретичні основи і практичне наповнення : аналітична доповідь. Київ : НІСД, 2021. 29 с.

10. Всеохоплююча оборона України: уроки карабаських війн для України. *Інформаційне агентство «Оборонно-промисловий кур'єр»*. URL: <http://opk.com.ua/всеохоплююча-оборона-україни-уроки-к/> (дата звернення: 03.08.2022).

11. Аналіз бойових дій у серпні-вересні 2014 року. *Міністерство оборони України*. URL: https://www.mil.gov.ua/content/other/anliz_rf.pdf (дата звернення: 03.08.2022).

Стаття надійшла до редакції 15.09.2022 р.

UDC 355.5

M. Adamchuk, V. Butuzov, I. Luhovskyi

ANALYSIS OF THE EXPERIENCE OF FORMATION AND USE OF COMBAT BATTALION TACTICAL GROUPS IN THE COURSE OF MODERN WARS AND ARMED CONFLICTS

The article, based on the analysis of the experience of using battalion tactical groups during modern wars and armed conflicts, summarizes and systematizes information about examples of the creation and use of battalion tactical groups, presents the structure of a battalion tactical group, which, with the support of attached (interacting) units, ensures the effective conduct of highly maneuverable and autonomous combat operations (fulfillment of assigned tasks) and gives some of its features, clarifies the list of main tasks for battalion tactical groups in modern conditions, the advantages and disadvantages of the actions of units composed of battalion (company) tactical groups during participation in operations (combat missions).

In this article, a battalion tactical group should be understood as a temporary military formation made up of regular units of a brigade (regiment), which can perform tactical tasks both as part of a group of troops (forces) and independently, acting in a separate direction. The battalion is used as a base with the means of strengthening attached (supporting) units, including army and tactical aviation.

Based on experience, it is better to have less numerous temporary formations than large regiments and brigades, but such that can quickly fulfill assigned defensive and offensive combat tasks, while participating in stabilization, raiding and specific actions. The advantages in the actions of the BTG forces in such a case will be their ability to: quickly adapt to changes in the situation and perform various tasks; act autonomously for a long period of time and separately from each other; inflict damage on the enemy with artillery fire of attached units from long-range positions. Instead, among the shortcomings, it should be highlighted: the dependence of the duration of the battle (fulfillment of tasks), the presence of a developed network of logistical routes and the ability of the BTG to replenish ammunition stocks and other material and technical means in a timely manner; a relatively small radius of their tactical (operational) actions; low effectiveness of BTG during conducting combat actions in the urban areas.

Since there is no typical structure of the BTG, they can be either a simplified version or quite numerous, due to the additional staffing of the attached (supporting) units with human and material and technical resources, depending on the conditions of the situation and the nature of the future tasks, which even with the same volume of tasks does not guarantee the formation and filling of BTG with the same number of forces and means.

Keywords: *operation, combat operations, combat mission, battalion (company) tactical group, unit, local war, armed conflict.*

Адамчук Максим Миколайович – кандидат військових наук, доцент, начальник кафедри оперативного та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-9979-5509>

Бутузов Віталій Юрійович – ад'юнкт Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0002-6909-424X>

Луговський Ігор Станіславович – кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри оперативного та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-5052-322X>